СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVII. Ч. 8. Джерзі Ситі, Н. Дж., четвер, 12-го січня 1939. No. 8. Jersey City, N. J., Thursday, January 12, 1939. VOL. XLVII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу BErgen 4-1010. 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

УКРАЇНА ТЕМОЮ РОЗМОВ АМБАСАДОРІВ У ВАШИНҐТОНІ

ВАШИНҐТОН. — Два американські амбасадори, що перебувають тепер у Вашинґтоні, один, Кенеді, з Лондону, другий, Булит, з Парижу, здавали президентові, а потім конґресовій комісії мілітарних збройнь звіт з положення в Европі. В тому звіті згадані амбасадори говорили, що напруження в Европі дуже велике і що майже певним є це, що на весну цього року вибухне там війна. Цю війну на заході розпічне Мусоліні з Францією, а на сході Гітлер у своїм поході на Україну. Одинокою надією на мир моглоби бути лиш те, що Мусоліні на заході не розпічне нічого, зате Гітлер, хоч і піде на Україну, то не буде зачіпатися з західніми державами. З черги західні держави, в першій мірі Англія і Франція, не спинятимуть Гітлера в його поході на Україну, а використають час на свою мілітарну підготову. Супроти цих фактів надія може бути лиш на зльокалізування війни, а не її цілковите уникнення.

Згадані амбасадори також говорили, що Англія і Франція уступили в мінхенськім договорі тому, що їх зброя далеко не дорівнювала зброї Німеччини. Остання мала коло десять тисяч першої лінії бойових літаків. Також швидкість тих літаків була така, про яку ні в Англії, ні в Франції, а навіть в Америці не знають. Амбасадори подавали свою думку, що Америка також мусить відповідно до того збройтися і будувати найкращі воєнні машини. Дехто з політиків є тої думки, що справи не представляються аж так наглячо й ці зізнання амбасадори зложили на те, щоби помогти президентові перепачкувати через конґрес плян великого збросння.

„РУЗВЕЛТ ПРЕ ДО ВІЙНИ" — ГОВОРИТЬ КЕСЛ.

БОСТОН. — Бувший підсекретар стейту, Вилліем Кесл, заявив, що Рузвелт своєю політикою пре до війни. Він і його секретарі публічно провокують чужі держави і хочуть Америці надати ролю якогось поліцая, який приказуватиме іншим народам, що вони мають робити. Кесл також критикував плян великих збройнь в Америці, які теперішній уряд хоче перевести. Він говорив, що ті збросння не потрібні.

РУЗВЕЛТ БУДЕ ПРИГЛЯДАТИСЯ ДО МАНЕВРІВ.

ВАШИНҐТОН. — Президент Рузвелт вибирається на маневри, які відбуваються тепер на Карибійськім морі. В тих маневрах беруть участь багато воєнних кораблів і літаків, що прибули туди з найдальших летунських станиць. Рузвелт хоче приглядатись до тих маневрів, щоби переконатись про бойову силу Америки, а також щоб відпочити.

КОНҐРЕС ОБТЯВ ПРОПОНОВАНУ СУМУ НА ПІДМОГУ БЕЗРОБІТНИМ.

ВАШИНҐТОН. — Конґрес відмовив ухвалити таку суму на підмогу безробіттю, яку подав президент, і обтяв ту суму на 150 міліонів долярів. З 875 міліонів він зробив лиш 725. Також конґрес висказав своє бажання наглядати над розділом тої суми по ріжних стейтах і місцевостях.

ГОПКІНС БУДЕ ГОДИТИ РОБІТНИЧІ ОРГАНІЗАЦІЇ.

ВАШИНҐТОН. — Уряд припоручив новоназначеному секретареві торговлі, Гопкінсові, щоб він старався погодити Американську Федерацію Праці з Конґресом Промислової Організації. Тим уряд посередньо висказав недовіря до секретарки праці, пані Перкінс, яка довший час пробувала це зробити, але не зуміла.

ЗАСУДИЛИ АКТОРА ЗА ПАЧКУВАННЯ ДОРОГОЦІННОСТЕЙ.

НЮ ЙОРК. — Вкупі з Альбертом Шапіром, що представляв себе як представник Нікараґви, присудила лава присяжних винуватим також радіового коміка Джека Бенія за те, що вони оба пачкували через границю дорогоцінності і старались уникнути митових оплат. Бенієві грозить тюрма і грошева кара.

ТРИ БРАТИ МУЗИКИ ПРИЗНАЮТЬСЯ ДО ВИНИ.

НЮ ЙОРК. — Три брати Музики, відомі зо скандалу в компанії МекКесон і Робінс, призналися перед судом до вини, яку суд їм закидував. Незадовго відбудеться розправа, що обіцяє розкрити чимало річей з життя і діяння американських великих компаній.

МОЗЕС КРИТИКУЄ СТУДЕНТІВ КАЛЕДЖІВ.

НЮ ЙОРК. — Комісар нюйорських парків, Мозес, висказав гостру критику на адресу нинішніх так зв. „модерних" каледжів, які випускають із себе укінчених студентів, що часто не вміють добре говорити і писати по анґлійськи. А тому таке діється, говорив Мозес, що ті „модерні" каледжі хочуть науку зробити дуже легкою, без терпінь і тяжкої праці.

ТОМА МУНІ ВИХОДИТЬ З ТЮРМИ.

Тома Муні, по середині, дістав амнестію решти кари від нового каліфорнійського ґубернатора, Колберта Л. Олсона. Направо коло нього його жінка Рена, а наліво брат Джан. Амнестія ствердила, що Муні відсидів у вязниці 22 роки зовсім несправедливо, засуджений за вчинок, котрого він не доконав.

ЗА ОБРАЗУ „ШЛЯХТИ ЗАГРОДОВЕЙ".

Суд засудив громадянина з села Малієва, добромильського повіту, на 6 місяців арешту і 150 зл. гривни за те, що він виступив проти закладання „кулка шляхти заґродовей" і обидливо висловився про поляків, вокрема про членів місцевого „кулка".

ЗАСУД ГРЕКО - КАТОЛИЦЬКОГО СВЯЩЕНИКА.

Краківський „І. К. Ц." з 9. 11. м. м. (ч. 340) пише, що суд у Самборі засудив о. Івана Буґеру, пароха в Бикові на гривну 100 зл., а його дяка на гривну 30 зл., за те, що в Ортиничах наказали стерти на старинним образі „Рождество Христове" польський напис і „Фундатор Домінік Ортиньскі". Опісля наказали усунути цей образ з церкви без порозуміння з консерваторською владою.

ЗА ПОБИТТЯ ВЯЗНІВ.

Скінчилася 6. грудня 1938 р. розправа перед трибуналом окружного суду в Люблині (Польща) проти 11 службовиків вязничної сторожі з карного осередка праці у Щекаркові над Вислою, пов. Пулави. Розправа тягнулася від 24. листаподу і відбувалася при замкнених дверях. Трибунал засудив: Фр. Стеця і Фр. Клімкевича по 3 роки вязниці; Ст. Мацьковяка та Й. Кравзе по 2 роки, Яна Слівінського і Теофіля Палубіцького по 18 місяців вязниці, Яна Ружицького та Йосифа Церпіша по 1 році вязниці, Владислава Олеарчика та Йосифа Вітковяка по 8 місяців і Бронислава Саґана на 6 місяців вязноці. В мотивах присуду трибунал ствердив, що всім підсудним доказано вину. Свідки ствердили, що вязнів били і знущалися над ними аж доки не інтервеліювала влада. Лікарі-знавці ствердили на тілі вязнів знаки побоїв і знущань. Вина підсудних тимбільша, що вязні не дали ніякої причини до подібної поведінки з ними.

ДИВНИЙ ШУМ У БРУКЛИНІ.

В околицях Проспект Парку в Бруклині, Ню Йорк, минулого понеділка вечором дався відчути дивний і сильний шум, немов від якихось літаків. Цей шум появлявся кілька разів, але ніхто не ствердив причин, звідки він походив. Певним є те, що він не походив від літаків.

ПЛЯН БУДІВНИЦТВА У ГОРОДЕНЩИНІ.

Повітовий виділ у Городенці видав розпорядок для перебудови будинків, упорядкування і випростування вулиць по селах, відчищення ровів, будови кладок, хідників, городів і скверів, засоблення сіл доброю водою і т. д.

Повітовий виділ виконає для кожної громади: плян осель на основі катастральних мап, на якім визначать реґуляцію вулиць і площ, траси хідників, місця на сквери та городи та засадження вулиць деревами. Устійнять для всього повіту типи хідників (камінних і бетонових) і спосіб їх будови при битих і ґрунтових дорогах. Устійнять тип мостів і всякі комунікаційні уладження.

Кожда громада має вибрати зпоміж своїх мешканців комісію: предсідника та чотирьох членів. До обовязків кожного господаря буде належати (крім упорядкування свого господарства): закупно та достава власним коштом будівельного матеріялу на публичний хідник і на дорогу, що прилягає до його господарства та виконання роботи. Ті самі обовязки тяжать на мешканцях при спорядженні парків і цвітників, засаджуванні дороги деревами й уладжуванні площ.

Цю працю мають викінчити до трьох літ. Хто гарно виконає таку роботу, дістане нагороду (по кілька або кільканацять) нагород для громади).

500 КОМУНІСТІВ І 1,500 СИМПАТИКІВ У МОНТРЕАЛІ.

З наїзду провінціяльної поліції в Монтреалі на місячний мітінґ комуністів виявилося, що в Монтреалі є 500 воюючих комуністів і 1,500 діяльних симпатиків. На згаданім мітінґу комуністичні монтреальські провідники здавали свій місячний звіт і поліція захопила всі їхні ділові книжки і записки.

Монтреал, як показалося з захоплених книжок, є поділений на 15 секцій, а кожна секція ділиться на „ячейки", які складаються з 15 або більше членів. Одна „ячейка" складається цілковито з мужчин вільних професій. Дві найсильніші секції мають між своїми членами самих промислових юністів.

НЕДОСТАЧА ДІТЕЙ ПРИЧИНОЮ ЗАМКНЕННЯ ШКІЛ.

В Манітобі під теперішню хвилю є замкнених 60 публичних шкіл. З них 24 школи замкнено недавно. Причиною замкнення є брак відповідного числа дітей, обовязаних шкільним актом ходити до школи. Манітобський шкільний закон містить постанову, що як у шкільнім дистрикті нема принайменше 5 дітей у шкільнім віці, то тростисн не обовязані відмикати школи й наймати вчителя.

У шкільних дистриктах, де позамикано школи, діти в шкільнім віці можуть ходити до сусідньої школи, а як це неможливе, то повинні користати з кореспонденційних курсів, присиланих їм поштою департаментом освіти.

СТРАЧЕННЯ МАРІЇ МАРЕК.

У Відні виконали присуд смерти на Марії Марек, яка отруїла від 1932 року до 1936 р. чотири особи, в тому мужа й дитину, щоб дістати обезпеченеву премію.

ПАЛАТИ З ДУХАМИ.

В Англії є досі 150 зовсім порожних палат і віль, яких ніхто не хоче винаймати, бо в них нібито мешкають духи!

МАДЯРСЬКІ ПРОВОКАЦІЇ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ

БУДАПЕШТ. — Мадярський уряд вручив Чехословаччині формальну ноту, якою загрозив, що коли чехословацькі війська чи якісь загони неправильної армії вступлять на мадярську територію, то мадярські війська займуть негайно землі Чехословаччини. Мадярщина зажадала рівночасно й відшкодування — морального й матеріяльного — за шкоди, які потерпіла в боях під Мукачевом, що почалися були минулої пятниці й тревали три дні. Мадярщина твердить, що в тих боях згинуло 47 мадярських вояків. Вкінці зажадала ще й покарання тих, що завинили ті втрати.

Військо на поготівлі.

В дипльоматичних колах говорять, як подає мадярський комунікат, про серіозність ситуації. Кажуть, що армія домагається відплати за події під Мукачевом та що вже є готових кількасот тисяч мадярських вояків, що рішені кожної хвилі напасти на територію Чехословаччини.

ПЕРЕМИРЯ.

ХУСТ. — Уряд Карпатської України подав до відома, що між Мадярщиною і Карпатською Україною існує перемиря. Війська обидвох країн відступили від границі на одну і чверть милі.

ПРАГА ІҐНОРУЄ МАДЯРСЬКІ ДОМАГАННЯ.

ПРАГА. — Міністерство загранничних справ Чехословаччини відповіло на мадярську ноту в справі подій під Мукачевом. Воно вичислило, що від часу віденського рішення, себто від 2. листопаду 1938 р., мадяри напали на чехословацьку територію 19 разів, внаслідок чого були вбиті й багато ранених. Далі міністерство запротестувало проти стріляння мадярським військом до чехословацького офіцира біля Ужгороду, що сталося минулої неділі. Зазначено, що мадярські війська стріляли навіть до тих офіцирів, що несли білий прапор і були призначені для переговорів. І тих ранено. Чехословаччина відмовилася також від зобовязання платити Мадярщині якесь відшкодування. Але згодилася на мішану чесько-мадярську комісію, яка малаб розслідити, хто винен, що дійшло до кривавих випадків під Мукачевом.

МАДЯРЩИНА ВИЗНАЄ МАНЧУКО.

БУДАПЕШТ. — Несподівано Мадярщина визнала Манчуко. Досі визнали ту державу Японія, Німеччина, Італія і Ель Сальвадор.

ПОЛЬЩА ПРО ПЛЯНИ ГІТЛЕРА.

ВАРШАВА. — Польська преса далі розписується про відношення Польщі до Німеччини. І бере за певне, що Німеччина не піде тепер на схід, бо її політичні пляни обертаються тепер біля таких країв як Швайцарія, Голяндія і Данія, де живе багато німців.

КОБИ БУВ ІНШИЙ МІНІСТЕР.

ВАРШАВА. — Польщі не до вподоби теперішній французький міністер загранничних справ, Бонне, бо він є отверто за те, щоби порозумітися з Німеччиною в такий спосіб, щоби дати Німеччині вільну руку на сході Европи. Тому польські газети бажають собі, щоб на місці Бонне був Дельбос, приятель Польщі.

ПОМЕР К. ГРАБАР.

ХУСТ. — Помер д-р Константин Грабар, третій з черги ґубернатор Підкарпаття. Помер на удар серця. Прожив 61 рік.

ЯПОНСЬКИЙ КОНСУЛЯТ У ХУСТІ.

ПРАГА. — Одержано з Токія повідомлення, що японський уряд рішив установити свій консулят у Хусті. Консулят буде підчинений празькому японському посольству. Консулят установлено внаслідок опінії секретаря японської амбасади в Москві, Такочі, який виїздив недавно в Карпатську Україну як обсерватор.

ПОЛЬСЬКІ БАНДИТИ.

КРАСНЕ (Галичина). — Дня 16. грудня 1938 р. польські „рицержи" знищили такі українські установи в Краснім, золочівського повіту: кооперативу, домівку „Сокола", Рідної Школи і Кружка „Сільського Господаря" та два приватні українські склепи. До члена надзірної ради кооперативи, що закликав помочи, стрілили крізь вікно до його хати.

ДАЛІ ВИСЕЛЮЮТЬ.

КОСІВ (Галичина). — Повітове старосто в Косові доручило 12. грудня 1938 р. наказ негайно опустити місто освітньому працівникові при філії „Просвіти", Олесеві Наколвичеві. Це вже другий український діяч, відшупасований з Косівщини.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

МУНІ НА СВОБОДІ

Кілька днів тому випущено з вязниці в стейті Каліфорнія людину, котрої увязнення 22 роки тому стало не лише для багатьох американців, але й для багатьох людей поза Америкаю немовби символом суспільної несправедливости, а для багатьох навіть так званим клясовим мордом.

Цим чоловіком є Тома Муні, що в 1916. році був засуджений за кинення бомби на так звану параду воєнного приготування в Сан Франсіску. Були це в Каліфорнії часи завзятої боротьби між робітничими юніями й підприємцями, боротьби, в котрій з обох сторін падали гострі провокаційні слова, обвинувачення й погрози. Були це теж часи гарячкової агітації за приготування Америки до наближаючоїся участи в світовій війні. Словом, це були часи піднесених почувань, часи, в котрих люди роблять з фактів багато дальше йдучі висновки, якби вони робили без цього чуттевого піднесення, коли люди цінять високо єдність заяв почувань і єдність акції та переслідують усякого люто за найменше відрізнення від загалу. Тому й не було це в той час великим дивом, що бойового провідника робітничої юнії признали присяжні судді винуватим бомбового замаху, хоча для всякої спокійно думаючої людини проти закидів прокураторії мусіли повставати дуже поважні сумніви.

Як за Мунієм замкнулися брами вязниці, здавалося тим, що його туди запроторили, що справа покінчена, що присуд покінчив справу, що без огляду на те, чи присуд був справедливий, чи несправедливий, Муні за кратами, а його справа припечатана. Коли проти присуду ще шуміли протести, здавалося, що вони скоро ослабнуть і Мунія забудуть. Та сталось інакше. Присуд Мунія став тим бумерангом, що то відбивається від влучі та повертається до невважного кидача і його калічить. Приятелі Мунія повели далі боротьбу проти присуду. З часом доказано, що всі зізнання проти Мунія були кривоприсяжні та що цілий процес проти нього був вислідом заговору. З часом сумніви щодо справедливости присуду перемінилися на певність його невинности, а вини тих чинників, котрим він був не на руку, та суду. Почалися різні заходи добути Мунія з вязниці. Та влада вперлася. Вона не хотіла признати грубого надуження справедливости: воліла далі держати Мунія в вязниці та в цей спосіб удержувати сповид справедливости присуду. Зчасом протести перенеслися поза границі Америки, справа стала інтернаціональним скандалом.

Уряд і суди далі опиралися. Та коли нарешті знайшовся політик, що при виборах обіцяв випустити Мунія з вязниці на випадок свого вибору, виборці вибрали його на уряд губернатора, даючи в цей спосіб йому мандат пустити Мунія. На їх думку, було би більшою кривдою для справедливости держати далі невинну людину у вязниці, ніж признати, що прокураторія брала участь у заговорі проти невинної людини, а присяжні судді й суди, від найнижчих до найвищих, не потрапили оборонити невинної людини перед несправедливим присудом і карою.

З праці „Обєднання"

(Звіт д-ра Луки Мишуги, секретаря „Обєднання Українських Організацій" в Америці, зложений на річних нарадах Виконного Комітету, які відбулися 24. грудня 1938 р. в Джерзі Сіті, Н. Дж.).

„Обєднання" повстало тому 17 років на те, щоби при його кермі й помочи українське життя в Америці набирало більше змісту та більш зорганізованого вигляду. Зокрема політичний бік української справи вимагав існування такої української установи, яка моглаб говорити в міру потреби за всю українську іміграцію в Америці. А що українці в Америці є одинокі, що мають таки повну змогу виявляти свобідно, без страху і цензури, справжню волю, то існування такої репрезентативної української організації як „Обєднання" набирає тепер надзвичайно великої ваги. Про це можна найкраще переконатися саме тепер, коли українській іміграції в Америці приходиться забирати слово в обороні Карпатської України. Репрезентації політичної думки американських українців потребує і та акція, яку ведемо за звільнення українців у Польщі. „Обєднання", як виразу української обєднаної політичної думки, не бажають собі тільки наші вороги. І тому так уперто відмовляють „Обєднанню" з боку польського уряду і польської преси права говорити в імені української іміграції.

Чи ми обєднані?

Признаємо, що ми не обєднали в „Обєднанні" всієї нашої іміграції. Але розуміємо це так, що ніде на світі нема такого ідеального обєднання. Нема й у нас, нема його між ріжними іміґрантськими народами в Америці. Та з цього не виходить, що нам треба махнути рукою на справу організування повного обєднання наших сил. „Обєднання" постійно змагає до такого обєднання. І саме тому так настоює, щоб хоч наша фінансова допомога Рідному Краєві була зцентралізована. Бо як можуть люди говорити про потребу якогось вищого політичного й ідейного обєднання, коли вони не годні погодитися з тим, що є добре посилати допомогу Рідному Краєві організовано й обєднано, особливо, коли це в такому випадку є краща загальна, громадянська контроля і заощадження на грошевих посилках поважної суми народніх грошей. Та поправді не є з нами так зле й під тим оглядом. Бо коли поглянемо на викази зложених в Америці жертв і на те, що з тих жертв доходить до Рідного Краю, то переконаємося, що подавляюча частина свідомої української іміграції є таки тісно звязана з „Обєднанням", з його ідеєю та з його напрямом нашої праці в Америці. Так було давніми літами. І так є, і то в ще більших розмірах, тепер.

У чім і де проявляється праця „Обєднання".

Якби хто хотів видати осуд про діяльність „Обєднання", от хочби за цей останній рік, на підставі проголошуваних комунікатів, відозв, закликів чи протоколів засідань, то певно не міг би сказати багато позитивного; бо не було навіть змоги запротоколовувати численні наради, які відбуто минулого року, а на яких довгими годинами розглядано всі ті скомпліковані питання, що звязані з нашим життям в Америці й з нашою визвольною справою в Европі. Як відомо, записуємо й проголошуємо тільки те, що є предметом нарад річних засідань і конгресів „Обєднання". Та й те забирає кожного року кільканацять чисел „Свободи". На більше нема місця в газеті. Та з цього не виходить, що те, що є предметом нарад „Обєднання" впродовж року,— десь пропадає. Ні. Воно здійснюється на наших очах. Воно відбивається в тому, в який спосіб представляється нашу справу в наших часописах. Воно дається відчувати в нашій акції для Рідного Краю. Все те можна відчути на вічах, на ріжних громадянських нарадах, при організації нашої молоді в Америці й т. п. Бо за всім тим „Обєднання" слідить. Добачуючи ріжні струї в нашому суспільному житті, пильнує, щоб наше українське життя розвивалося в такому напрямі, щоб живими були в ньому справжні американські ідеали, бо саме вони не противляться в основі тим ідеалам, що їх визнають ті наші сили, завдяки яким визволюється наш нарід на наших очах з неволі окупантів українських земель. Виконуючи те своє завдання, „Обєднання" виступало проти тих, що бажаліб' приспати в Америці українську активність, звязуючи нашу допомогу визвольній боротьбі Рідного Краю з пропагандою „фашизму" і допомогою „фашистам", як це голосять большевики, а також деякі з тих, що називають себе „лібералами", „поступовцями" чи „соціялістами". З того боку ми дуже раді, що вже й в Америці піднялося стільки голосів проти цього, що ті т. зв. „ліберали" надуживають на кожному кроці розуміння назви „фашист", щоб нищити те, що їм нелюбе. Це дійсно правдиве, що пише Herbert Agar у шікагоській газеті „Daily Times" (December 12, 1938): „The word „Fascist" has become a simple term of abuse for everything that the liberals and the left-wingers dislike". („Слово „фашист" стало звичайною назвою для ріжного роду наджить з боку лібералів і лівих, що звикли ним окресловати все, що їм не до вподоби"). Ми погоджуємося з тим, що й нашим „лібералам" можна не любити того, що ми звикли називати в Америці акцією українських націоналістів. Але, як каже у подібному випадку Герберт Агар: „They have a right to dislike the policy. They have no right to call it „Fascist", thereby adding to the confusion of the public mind". („Вони мають право не любити цієї політики. Та не мають права називати її „фашистівською" і тим чином збільшати замішання публичної опінії").

Коли я це підношу у свому звіті, то видно, що це справа важна. Бо так є, що хтось робить доноси на наше життя в Америці, представляючи його у Вашинґтоні, в урядових місцях у фальшивому світлі. А нам, репрезентантам української думки в Америці, приходиться давати на ці справи вияснення. Тому, що ми вже маємо сумні досвіди з акції донощиків з часів світової війни, не можемо допустити, щоб тут нам хтось скручував руки у нашій акції допомоги визвольним змаганням Рідного Краю. І то в такім моменті, коли саме такої допомоги, головно політичної, наш Рідний Край потребує найбільше. Зазначую, що такі спроби вже є. А зросли вони головно від того часу, як частина американської преси зачала писати, що справу Великої України не піднесуть властиве населення, що живе на українських землях, а повстанці її тільки українці в Америці, підбунтовані до цього ріжними націоналістичними „агентами", що то приїжджають з Европи до Америки.

Очевидно, що якби „Обєднання" мало фонди, то моглоб своїми публікаціями, видаваними англійською мовою, збивати ворожу нам пропаганду з більшим успіхом. Та тих фондів нема. І та справа мусить бути сьогодні вирішена. Як відомо, ми взяли собі за обовязок видати кожного року принаймні одну публікацію. Такою є цього року „Мойсей" Івана Франка, перекладений відомим нам знаменитим перекладачем Володимиром Семенниною, з передмовою про життя і творчість Франка, виготовленою Степаном Шумейком, редактором „Юкрейніен Віклі". Це видання не дуже дороге, бо не заплачено ні сліду за переклад і працю біля видання. Крім того є це відбитка з „Юкрейніен Віклі", а на інші видатки дістали ми допомогу, ухвалену на річнім засіданні головного уряду У. Н. Союзу. Та тепер перед нами питання, звідки дістати грошей на видання вже готового перекладу однотомової „Історії України", написаної нашим найбільшим істориком, Михайлом Грушевським, а перекладеної проф. Василем Галичем. І саме тепер є на часі взятися до підготови видання англійською мовою книжки „Україна й Українці", для якого то видання збирав на наше замовлення матеріяли яких пять років д-р Остап Грицай. Це требаб тепер упорядкувати, доповнити і перекласти, а потім видати. Знаємо, що тепер легко знайти відповідних людей до праці, але за неї требаб заплатити. Тому і тут найважніша справа: фонди. Інші трудноці вже поконані. Треба ще тільки знайти спосіб, як поконати грошеві трудноці, бо це вони спиняють нашу видавничу справу.

Ще зазначу, що нам подано до відома з боку видавництва Першої Української Енциклопедії, що вони готові зладити переклад цілої частини про Україну, якщо ми звідси покрили кошти перекладу і видання. Далі, якби були фонди, то можна зараз зачати підготовляти видання англійського українського словаря, і то при помочі фахових сил в Европі, які вже мають зібрані відповідні матеріяли і з якими я мав нагоду бачитись і тупекучу справу обговорювати.

„Обєднання" думає приступити, і то зараз, до випуску окремими малими виданнями коротких нарисів історії й географії України. Видання будуть малі обемом і написані популярно, бо призначені для вжитку широкого загалу. З огляду на те, що наша справа стала дуже актуальною, годі ждати, поки вийдуть більші праці, а треба вже тепер дати те, чого брак дошкуляє нам усім найбільше.

Справою, яку „Обєднання" зачало, яка ведеться і буде виконана в наступному році, є справа участи американських українців у Світовій Виставі в 1939 році. „Обєднання" вказувало і вказує далі на те, що ця справа є дійсно важна. Події в Европі, що довели до повстання Карпатської України, ще тільки зробили цю справу важнішою. Бож природньо, що коли тепер Україна й українці є предметом найбільших міжнародних і часописних новинок, то й український виступ на Світовій Виставі зверне тепер на себе цілком певно загальну увагу. Та цікавість зросте, коли ще станеться те, що заповідають, а саме, що на тій виставі буде висвітлена фільма з життя Карпатської України, виготовлена кіновим режисером Деславом, українцем. Та як би не було, українське громадянство повинно всіми силами підперти нашу участь у Світовій Виставі, а тимсамим підперти акцію Українсько - Американського Виставового Товариства, яке повстало для цеї справи на підставі громадянського вибору в Ню Йорку на нарадах делегатів українських організацій, громад і парохій 27. березня 1938 року.

До акції, яку „Обєднання" попирало, належить також справа допомоги Першому Українському Шпиталеві на західньо-українських землях, яким є „Народня Лічниця" у Львові. Як відомо, дирекція „Народньої Лічниці" звернулася до „Обєднання" з просьбою поперти збіркову акцію, ведену при допомозі оперової співачки Марії Сокіл і композитора та диригента Антона Рудницького. В цій справі видало „Обєднання" окрему відозву. А „Народня Лічниця" прислала „Обєднанню" саме тепер подяку за ревне попертя цеї акції.

(Кінець буде).

З України під Совєтами

(Із звідомлень Пресової Служби).

„Комсомолець України" з 10. грудня 1938 р. подає про комсомол таке: в комсомолі орудували націоналістичні виродки. Вони намагались пролізти й до керівництва комсомолу та відірвати його від компартії. Вони гальмували ідейне виховання комсомольців і молоді, затримували викриття ворожих елементів в комсомолі та висування молодих большевицьких кадр. На відповідальних ділянках комсомольської роботи намагались розставляти своїх людей. Затискували критику і самокритику. В організаціях панувала самохвальба та парадна шумиха. Це було системою роботи колишніх провідників комсомолу. Головним керівником комсомолу був донедавна фашист, вбивник і терорист Усенко. Він мав своїх людей в обкомах Винниця, Київ і Сталіно. Комсомол вичищено тепер від ворогів, але їх корінці ще залишились і вони притаївшись ведуть далі свою роботу. Й тепер в керівних органах комсомолу сидять ще люди, що до них партия не має довіря. До таких належать секретарі Полтавського обкому комсомолу Москаленко і Пипко. В Одеському обкомі сидить секретар Стаханов, а в Сталінському обкомі секретар Сигачов. В Одеськім обкомі цькують на чесних (совєтських) людей, щоб їх позбутись. Помічник політичного керівника Чорноморського пароплавства Румянцев також несполегливий. Ворогом є також керівник школи плавсклади пароплавства Василев. В школі панує розпуста, пиятика, картярська гра.

В Києві відбулась республиканська нарада начальників хат оборони. На нараді не було ані одного представника з областей Київської, Одеської та Сталінської. Виявилось також що в Старобільському районі Ворошиловградської округи нема ані одної хати оборони.

„Комсомолець України" з 4. грудня 1938 р. пише, що в Ріпкинському районі Чернигівської Области „умертвили" цілу комсомольську організацію. На особистих картках комсомольців чиясь рука повиписувала слово „помер".

На проскурівському цукровому заводі працює молодь. Вона займає відповідальні посади. Між ними є 23 малописьменних і 18 неписьменних комсомольців. Над ліквідацією цього явища не працюють.

По селах Проскурівщини ніхто не займається навчанням молоді. В селі Масівці 206 молодих малописьменних; а в селі Ступшинцях 239. Про інші села не згадується. Все йде мова про молодь совєтського виховання. Виходить, що справа не зовсім то світла коли йде про освіту серед молоді.

Характеристика молоді така: носить дорогий костюм, яскравий ковнірець, кишеньковий годинник і водночас не вміє розписатись.

Про ворогів. „Комсомолець України" пише в тому самому числі, що в київській обласній раді осавіохему були вороги. Апарат ще і досі не прочищений від ворогів. Вони зривають оборонну роботу. Знято з праці начальника і комісара стрілецької школи осавіохему, а крім того начальника спортово - стрілецького клюбу Сегала.

Вороги народу: „Вісті" з 8. грудня 1938 р. пишуть, що вороги, які орудували в київській міській раді та партійному комітеті, позамикали багато клюбів, де проводилась пропаганда комунізму.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Ню Йорк, Н. Й. — Додати до збірки на Карпатську Україну: Тимко Мілещук $2.

ГУЦУЛЬСЬКА РЕПУБЛИКА

(Двацятьліття ясінського зриву 1918—1919. р.).

(3)

Ця депутація виїхала вже на другий день до Сиготу власним поїздом, обсадженим самою гуцульською обслугою і сильною військовою сторожею. На чолі військового відділу стояв молодий галицький надпоручник Воробець, якого гуцули іменували були командантом своїх військ. Із визначніших гуцулів були ще там; Кабалюк, два брати Клемпуші, Клочурак і Німчук. Подорозі агітувала ця депутація зовсім явно та поширювала вістку про доконаний переворот, приєднувала для гуцульського руху нових прихильників, головно в Требушанах, Висовій, Бичкові та в інших громадах, заселених у більшості українцями. Як депутація приїхала до Мароморського Сиготу, вийшов їй назустріч жупан Сомборі, який, щоби зробити ліпше враження, окружився наборзі зібраними вищими старшинами та цивільними службовиками. Та делегати зрозуміли, що це вже лише генерали без війська...

Жупан ужив усієї своєї красномовности, щоби заспокоїти гуцулів. Переконував, що не треба робити ніяких повстань, що все Підкарпаття одержить широку автономію на народній основі, що всі уряди обсадять лише українцями. Словом обіцював золоті гори і впевняв, що їм признають амнестію, коли лише вернуться додому і присягнуть на вірність мадярській державі.

Одначе гуцули йому не вірили, а також не боялися його, бо заявили йому сміло в очі, що на такі пусті обіцянки не можуть дати ніяких зобовязань і з ним більше переговорювати не хочуть і що про свої справи рішати будуть дома самі. Ба, делегати навіть не скривали й того, що займуть усе Підкарпаття, заселене українцями, та прилучать до Західньої України. Заявили теж, що їм влада Західньої України у Станиславові обіцяла всесторонню поміч і що вже збирає на границі 15,000 армію, яка в найблизьких днях впаде на Підкарпаття.

Це твердження, щоправда, не було правдиве, бо Західня Україна з трудом відбивала наступи поляків на Львів і потребувала війська для себе. Західньо-українська влада, як уже згадано, не бажала теж замішатися у війну з Мадярщиною, тому підтримувала підкарпатських гуцулів тільки неофіційно. Про це був хитрий Сомборі вже поінформований, тому не хотів переговорювати на інших основах, щоби захитати самопевністю делегатів.

Мабуть уже знав, що галицьких старшин вислано до Ясіня на їх власну відповідальність, став переговорювати з недосвідченим надпоручником Воробцем. Заскочив його так, що вдалося йому витягнути з нього зізнання, що ясінське повстання це лише сміливий відрух самих гуцулів і що Західня Україна не бажає вмішуватися у внутрішні мадярські справи.

Тут Сомборі перейшов від приманливих обіцянок до погроз і домагався, щоби гуцули піддалися безумовно, щоби українських старшин відіслали додому і щоби дали їм краєвого команданта, якого самі собі виберуть, одначе лише тоді, як присягнуть на вірність мадярській державі. Інакше погрожував тяжкими репресіями на житті та майні.

Гуцули сердиті, що їх хитрощі жупан відкрив і що надпоручник Воробець своєю неповоротністю зрадив їх плян, стали ще більше неуступчиві та заявили, що збройно боронитимуть своєї незалежности. Ба, погрожували отверто, що коли Мадярщина не признає їх домагань, вирушать у найблизчих днях на Марморобський Сигот і займуть його зброєю в руках.

На цьому розбилися переговори.

ВОЄННА ВИПРАВА ГУЦУЛІВ ПРОТИ МАРМОРОСЬКОГО СИГОТУ.

Після повороту делеґації з невдалих переговорів у Марморським Сиготі гуцули набрали ще більшої відваги, бо самі на власні очі переконалися про повну безрадність і безсильність мадярських урядів і одноголосно постановили піти походом проти Мармороського Сиготу, або ще й далі, аж до Хусту, де хотіли взяти участь у великих народніх зборах, що були скликані на 21. січня в цьому місті, та своєю присутністю рішити про будучину всього Пікарпаття.

(Дальше буде).

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ.

Листопадове Свято.

Українська православна і греко-католицька парохія, відділи ОДВУ, УНС, УЧХ, клюби і сестрицтва відсвяткували в неділю, 27 листопаду, Листопадове Свято.

Свято почалося в укр. прав. церкві молебнем за здоровля всіх українців і панахидою за поляглих борців. Відслужив і сказав проповідь з нагоди того свята о. В. Дяків. По панахиді відбувся в українській салі при 47 Говп евені концерт. Програму концерту виповнив хор ім. Лисенка при укр. прав. церкві, під проводом п. В. Роздільського. Кілька пісень відспівала гарно пані Анна Гірчиця. Дуже гарно відіграли вязанку українських лісень на мандоліні і піяні діти гром. Сметани. Деклямував п. Михайло Джужинський. Виступали діти укр. школи під проводом о. В. Дякова зо співами і деклямаціями. Святочну промову виголосив п. Григорій Бакуменко, який недавно приїхав з Рідного Краю. Всі точки концерту, деклямації, сольо-співи випали дуже гарно. Публика дала їм признання рясними оплесками.

Підчас панахиди в укр. прав. церкві зложили: Т. Валигорський $2; по $1.: о. В. дяків, Е. Ковальський, Г. Кідонь, Т. Скоробогатий, С. Винярський, П. Криловський, А. Романчук, М. Бакуменко (ст.), М. Бакуменко (мол.), Реква, О. Підгорецький, Матічик, В. Матвіяс, В. Сметана, П. Давидович, А. Федорчак, С. Маїк, А. Вишківська, Н. Н., І. Мечник, М. Голупко, С. Цімко, О. Березівський, А. Молодович, Д. Ґренканин, М. Голупко, В. Бродський, О. Кузьма, Б. Гірчиця, М. Кость, Ст. Боднарчук, Т. Ільків, А. Зелінський; 2 Сотня С. С. $1.25; дрібними $17.

Загальний прихід зо свята: З панахиди в укр. прав. церкві $53.25; збірка У. Ч. Хреста з відзнак при вході укр прав. церкви $14.75; збірка на салі $9.65; з вступних тікетів $47.25; збірка на перших зборах $4.35. Разом $129.25. Розхід $26.25. Осталося $103, які вислано через Обєднання з призначенням: $35 на укр. інвалідів в Галичині, $68 на визвольну боротьбу Карпатської України.

О. В. Дяків, предс.
Е. Ковальський, секр.
С. Винярський, касієр.

МІНЕАПОЛІС, МІНН.

Листопадове Свято.

Заходом злучених товариств при укр. кат. церкві в Мінеаполісі 27-го листопаду вшановано святом память тих, що лягли в боротьбі за свободу України.

Рано відправлено в нашій церкві Службу Божу за добро й щастя українського народу, а потім панахиду за поляглих героїв.

Вечором в год. 7:15 в домі „Просвіти" почався святочний концерт. П. И. Ковалів покликав до вступного слова проф. Мамчура, а цей в коротких, але ядерних словах змалював ціль і вагу нашого свята, а також переповів наше минуле зперед 20 літ.

Програма була дуже багата; на переміну то співали, то деклямували, то грали; виступала наша молодь, діти й старші, зорганізовані в мішаним, мужеським і діточим хорі, а також в щойно заснованій укр. катол. орхестрі.

На наших очах неначе ще раз відтворились ці славні події нашних визвольних змагань, навіяні смутком і радістю, недолею і щастям, а понад усе любовю до Рідного Краю й надією на краще завтра.

Ось „Видно село" (мішаний хор), ідуть стрільці до бою „Славу Україні" (деклямація) здобувати. Але „Летіла куля" (міш. хор) ворожа, зрадлива, понад гору й скосила неодин цвіт молодого життя; потекла кров невинна за справедливість. „Ой, та зажурились Стрільці Січові" (дитячий хор), бо „Земле моя, так люба ти мені" (дитячий хор) — над тобою „Віє вітер" (міш. хор) і „Над поляглим сином" (декл.) України сумно завиває. І ось у задумі, з болем серця „Над могилою Стрільця" (декл.) сів козак, „Взяв бандуру" (орхестра) й заграв, згадуючи не злим-тихим словом борців за волю. А й дитя невинне прийшло на могилу помолитись за свого тата й брата, а Бог милосердний вислухав сироти „Молитву дитини" (декл.) і ось знову повстали наші Стрільці і навіть „Верховині" (орхестра) щастя й волю здобули та з радости заспівали: „Слава, слава, отамане" (мужеський хор).

Так то відбувались наші „Листопадові Дні" (реферат о. С. Гриньох).

„Засяло сонце золоте" (мужеський хор), народ збудивсь зо сну, замаяли жовто-блакитні прапори й „Пісні" (орхестра) радости полинули по цілій Україні з уст вже віками гнобленого народу.

„Не плач, народе" (декл.), ось глянь, „Як з Бережан до кадри" (орхестра) маширують добровольці „Вкраїну боронить свою". Кладуть нераз багато з них свої буйні голови „За Україну", за її волю, за честь і славу, за народ. — Вони хоч впали, бо „встоятись не було сили", але память про них, про їх шляхотні змагання живе в серцях 45-міліонової нації, що навчилася приносити в жертву й життя за свої релігійні й національні ідеали якраз від тих, що з любови до Рідного Краю віддали все, що змогли. Вони „Герої" (деклямація). Вони вчать дальші покоління, що „Смерть жовніра" (тріяльоґ) в обороні батьківщини за правду й справедливість і Бог благословить, що через це власне чи скорше чи пізніше Він, Всемогучий, Найсправедливіший, дозволить, що зерно волі, засіяне в крові мучеників-борців, героїв, не пропаде на дармо, воно скільчиться, зросте і видасть стократний плід-овоч: Українську Соборну Свобідну Державу. Бо „Боже Великий" (дитячий хор) — просять благальним хором наші найменші діточки — ми вірні Твому завітові, споглянь на нашу Рідну Землю; ворог вже й молитись не дає — дай Україні славу і силу, волю і власть!

Такі то образи нашого незабутнього минулого оживили душі багатьох присутніх, а на їх лицях можна було бачити задуму-смуток-журбу, а й радість і надію, що „вернуться ще тії Стрільці Січовії"... І вони вже вертаються...

Кінцеве слово виголосив д-р Іван Корчик у веселім тоні і так ще вкінці звеселив присутніх.

На особливу похвалу заслугують наші Сестри Неп. Зач. Преч. Д. М., що не жалували ні труду ні праці на підготування дитячого хору і тріяльоґу „Смерть жовніра". За це їм щира подяка.

Всі точки випали якнайкраще. Мужеським і мішаним хором та орхестрою проводив о. Стефан Гриньох.

З пошані й співчуття до тих, що ще й нині караються і терплять за свої високі бажання свободи, отсі присутні зложили на інвалідів свої жертви по $1: І. Скобар, П. Гавриш, О. Семирозум, І. Олійник, Н. Сопотюк, д-р І. Корчик, о. С. Гриньох, проф. С. Мамчур, І. Касіянчук, Н. Кіт, В. Ревцьо, С. Романюк, О. Козак, Н. Гусак, В. Сопотюк, Д. Михальчишин, І. Козак, П. Угринчук, Г. Гарасим, О. Шабатура, Федушко, Ф. Дмитрук, М. Хас, І. Павчак, Е. Кнутсон, І. Процай, П. Вонс, Н. Кучинський, П. Яворський, Й. Шипорт, К. Кузів, М. Канюк, І. Готра, П. Федорців, Р. Бачинський, Ф. Пікула, І. Сохорович, Н. Мандзен, Ю. Федюк, проф Ґрановський, І. Туркот, Й. Ґреськів; по 50 ц.: П. Мандюк, Г. Кошляк, Н. Касієльчук, І. Панчишин, М. Садовський, Т. Вонс, Ф. Ірха, М. Горощук, М. Степанчак, І. Шміґановський, К. Сокіл, В. Ларсон, Н. Бойко, П. Чучман, П. Бутрин, С. Харчишин, М. Блажкевич, Й. Процьків, І. Чура, Л. Харчишин, В. Панчишин, А. Степанчак, І. Шипорт, Я. Горбаль, Н. Н.; по 25 ц.: К. Дальків, Т. Вонс, Д. Вовк, П. Угринчук, П. Бойко, Я. Сопотюк, А. Ґреськів, М. Віцентий, А. Процай, М. Левко; Сохорович, М. Гайва. Разом $52.

Учасник.

БАЛТИМОР, МД.

Листопадове Свято.

Заходом Українсько - Американського Громадянського Клюбу відбулося в нас 27 листопаду в Народнім Домі Листопадове Свято. Згадане Свято відбулося власними силами. Всім тут знаний місцевий Народній Хор виконав головнішу частину програми Свята, як також були деклямації, дует, а брати Шульки відіграли декілька точок на скрипці й клярнеті. Вступне слово і прочитання програми Свята виголосив громадянин А. Пельц. При кінці програми він попросив усіх присутних вшанувати память поляглих борців за волю України, як також померлих добрих місцевих громадян, повстанням з місць. На закінчення подякував всім присутним за участь у Святі і за жертви на інвалідів голова У. А. Г. Клюбу, Иосиф Мармаш.

Всіх жертв на Святі було $32.51. З того обтягнено $5 на розхід, полученй зо Святом, а $27.51 вислано через Обеднання на вище призначену ціль.

Зложили по $1: Й. Мармаш, Г. Подгорняк, пані Подгорняк, пані Горвіц, І. Ракочий, Я. Семенків, Шевчук, Г. Шулька, А. Мармаш, Й. Фаль, А. Семенків, П. Семенків, І. Любунець, М. Дмитрів, П. Мармаш, І. Малко, Т. Тарас, гром. Кащаки, М. Криж, М. Кунарський, Ю. Іванович, А. Пельц, В. Гнатюк; І. Коваль 75 ц.; по 50 ц.: В. Бляма, Я. Пісь, В. Пісь, І. Ґевера, Т. Никула, Й. Свободяк. Разом $26.75. Решта, $5.76, дрібними.

Теодор Никула, секр.

З МУЗИКИ

OUGLITZKY CONDUCTS OWN WORKS.

What was described as New York's "First Ukrainian Symphony Concert" was given in Carnegie Hall last night, with Paul Pecheniha Ouglitzky conducting an orchestra of symphonic proportions and a large chorus. Rosemarie Brancato, soprano, and Lucien Schmitt, cellist, appeared as soloists. The program was made up entirely of compositions by Mr. Ouglitzky, a well-grounded musician who came to this country after the revolution that ended old regime in Russia.

Included in the program were two works which found their inspiration in the writings of the Ukrainian poet, Taras Shevchenko. The first of these was a symphonic poem, „Ukraina," based on the poet's „Haidamaki," which achieved its first performance on this occasion; the second a cantata on the poem "Biut Porohi." Mr. Schmitt was heard as soloist of one of three symphonic transcriptions of Ukrainian folk songs. Miss Brancato sang a group of four regional melodies. Both were warmly applauded.

Mr. Ouglitzky disclosed genuine gifts both as a composer and a conductor. In type his compositions were of the school of the Russian nationalists, full of melody and richly scored after the fashion of Borodin and Rimsky-Korsakoff. The playing of the orchestra and the singing of the chorus were commendable and gave pleasure to a large audience.

(The New York Sun, Monday, January 9, 1939).

OUGLITZKY CONDUCTS UKRAINIAN PROGRAM AT CARNEGIE HALL.

At Carnegie Haall, Paul Pecheniha Ouglitzky, Ukrainian-American composer, conducted a chorus and orchestra last night in a program of his own works, including a Ukrainian melody for cello and orchestra with Lucien Schmit as soloist, and four songs on Ukrainian sybjects sung by Rosemarie Brancato, coloratura soprano. A group of well sung choruses gave an impressive of effective local color. Among the other offerings were a symphonic poem, „Ukraina," given for the first time, and a cantata, „Biut Porohi," both based on works of the Ukrainian poet Taras Shevchenko (1814-1861).

(New York Herald Tribune, Monday, January 9, 1939).

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ШІКАҐО, ІЛЛ. Річні збори Бр. св. Стефана, від. 221., відбудуться в неділю, 15. січня, в 12. годині вполудне. в салі церковній при Оклей і Райс ул. На зборах буде зданий цілорічний фінансовий звіт, потверджений контр. комісією, вибір нового уряду й багато інших важних справ. Приявність усіх членкиць і членів на зборах є обовязкова. — М. Барабаш, предс.; Д. Кузьма, кас.; Т. Шпікула, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Збори Тов. Зап. Січи, від. 367., відбудуться в неділю, 15. січня, в галі церк., 303 Hudson Ave., в год. 2. пополудні. Кожний член повинен явитись на цих зборах, а довгуючі члени повинні вирівняти свої вкладки за минулий рік. Контроля здасть справоздання за 1938. рік і передасть урядовання. На 1939. рік вибраний такий уряд: Мих. Микитинський, предс.; Антін Бабій, заст.; Павло Лиско, кас.; Корн. Сорохтей, заст.; Роман Дмитрів, секретар; Микола Сорохтей, заст.; контрольори: Дмитро Сподарик, Вас. Андріїв, Антін Мельник; надз. хорих: Мих. Попович, Гавр. Лилак, Н. Пукіш; прапорчики: Кость Санаґурський, Ксавер Воробець; господар-дверник, Степан Чайківський, — Уряд.

ЧЕСТЕР, ПА. Звичайні місячні збори Бр. Сош. св. Духа, від. 237., відбдууться в неділю, 15. січня, в 2. год. пополудні, в У. Н. Домі. Тому, що це перші збори цього року, кожних член повинен конечно явитися. На тих зборах будуть проголошені імена тих членів, котрих уже просилося й напоминалося, а цего місяця наступить суспендація за неплачення місячних вкладок. Уряд на 1939. рік: Лука Благітка, предс.; Микола Броницький, заст.; Григорій Стеців, секр.; Григорій Матис, заст.; Григорій Матис, кас.; Теодор Марчишин, заст.; контр. комісія: Ігнатій Матківський, Іван Стецик, Григорій Забитко; представники до У. Н. Дому: Т. Сорока, В. Гарасим, Т. Забитко; надзирателі хорих: Н. Броницький, Д. Бревус. Збори будуть відбуватись кожної другої неділі в місяці, в У. Н. Домі при 4. і Ворт ул. — Уряд.

ПОЗІР! ПІТСБУРҐ І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ВСІ, ЯК ОДИН, НА

ПРОТЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ ПРОТИ ПОЛЬЩІ

— І В СПРАВІ —

ДОПОМОГИ КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ

В НЕДІЛЮ, 15. СІЧНЯ 1939. РОКУ

В ГОТЕЛЮ FORT PITT (English Room)

В ГОДИНІ 3. ПОПОЛУДНІ

Головним бесідником буде **д-р Лука Мишуга,** що якраз вернувся з Европи. Вступне слово виголосить **о. П. Олексів.** Слово до української жінки скаже **пані Марія Малевич. Адв. В. Онишків** предложить резолюції і відчитає телеграми. Зборами буде проводити **добр. М. Майнош.** Між бесідами **Хори з Норт Сайд і Савт Сайд** заспівають чотири пісні.

Громадяни! Вже всі головні центра нашої іміграції сповнили свій обовязок зглядом Рідного Краю. В Ню Йорку зібрано $3,000, у Філядельфії $1,500, у Клівленді $1,200, в Шікаґо $1,000, в Дітройті $1,000, в Йонґставні $400. З Арнолд добр. І. Федан — як одиниця — післав $100; навіть Амбрідж і Аліквіпа уладили свої протестаційні віча. Лише один Пітсбурґ дотепер нічого не зробив. Наша нація переживає історичний час будови своєї держави. Тож час забути про особисті амбіції та взятися до спільної праці.

Проситься, щоби Братства і Товариства всіх Українських організацій жертвували якусь суму грошей і принесли на це віче. Кожний Українець і Українка також повинні зложити відповідну жертву.

Дотепер ось такі товариства ухвалили жертви на будову своєї Держави: Горожанський Клюб з Карнеґі $50; Тов. ім. Т. Шевченка з Карнеґі $25; Тов. Січ з Карнеґі $25; Бр. св. О. Николая $20; Союз Українок з Пітсбурґа $15. Гроші вишлеться через Обеднання до рук о. д-ра Волошина.

ЗА КОМІТЕТ ВІЧА: **М. Майнош,** предс.; **Марія Малевич,** секр. рек.; **М. Залеський,** секр. фін.

ПРИХОДІТЬ УСІ!

ТОВАРИСТВО „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ",
відділ 14. Українського Народного Союзу в Нюарку, Н. Дж.
:——::——: влаштовує :——::——:

СОЮЗОВИЙ ВІДЧИТ

В НЕДІЛЮ, 15. СІЧНЯ (JANUARY 15, 1939)

в третій годині пополудні
в просторій салі нового Дому 3. Сотні Організації Чорноморської Січи, 506-508—18. Ев. в Нюарку, Н. Дж.

На цім відчиті буде приявний **гол. рекордовий секретар Д. ГАЛИЧИН та інші бесідники.** Вони вияснять усі справи союзової праці й її користи для нас і наших дітей. Цей відчит влаштовується не тільки для скріплення Союзової Ідеї, але й для нашого добра, для розросту й поширення членства У. Н. Союзу. Тому приходіть самі, приходіть зо знайомими й приятелями та разом усі розважимо, як вести успішно нашу працю для української справи на еміґрації. До побачення на Союзовому Відчиті!

Уряд Т-ва „Чорноморська Січ", від. 14. У. Н. С.

БАЙОН, Н. ДЖ.! — ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОГО НАР. ДОМУ

:——::——: влаштовується :——::——:

ЗАБАВУ, ПОЛУЧЕНУ З ВЕЧЕРОЮ І ТАНЦЯМИ

НА НОВИЙ РІК,

В СУБОТУ, 14. СІЧНЯ (JANUARY 14, 1939)

В ГАЛІ УКР. НАР. ДОМУ, 33-35 WEST 19th ST., BAYONNE, N. J.
Вступ на танці і вечеру 75 ¢. — Вступ тільки на танці 25 ¢.
Початок у годині 5. вечором.

Комітет цеї забави запрошує всіх українців з Байону до численної участи.

Комітет.

WILKES BARRE, PA. І ОКОЛИЦЯ!

ЧЕРГОВІ ЗБОРИ ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ У. Н. СОЮЗУ
:——: відбудуться :——:

В СУБОТУ, 14. СІЧНЯ (JANUARY 14,) 1939 РОКУ

В годині 7. ввечір в Галі Української Кооперативи,
833 N. WASHINGTON ST., WILKES - BARRE, PA.

На порядку дня буде справа **СОЮЗОВОГО БЕНКЕТУ,** що має відбутися дня 11. лютого в Hotel Sterling. Відділові урядники У. Н. Союзу повинні конечно явитися.

s **І. Зварич,** секретар.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ЙОНҐСТАВН, О. Місячні збори Бр. св. Хрестителя, від. 230, відбудуться у неділю, 15. січня 1939, в 2. годині пополудні. Кожний член має прийти на збори і платити свої вкладки регулярно, бо котрий член має довг з минувшого року, не буде платити місяць за місяцем, то за нього не будеться висилати розмету до Союзу. Вибрано такий уряд на рік 1939: Т. Періґ, предс. І. Мисливий заст.; І. Брацьь, кас.; І. Вітик, заст.; І. Гармич, секр.; І. Сухий, заст.; і два тростісі: І. Дубас і І. Сухий; контрольна комісія: Й. Білик, Ю. Присташ і І. Мисливий; дозорці хорих П. Луцко, до прапорів: П. Лодин, І. Гнатишак; двох делеґатів: Ю. Присташ, С. Ворожбит. Мітінґи відбувають в другу неділю по першім в 2. годині пополудні, на гали 525 В. Райен евню. — Т. Періґ, предс.; І. Брацьь, кас.; J. Harmich, сек. 623 Samuel St., Youngstoun, O.

МІКІСПОРТ, ПА. Місячні збори Тов. Запорозька Січ, від. 132, відбудуться в неділю, 15. січня, в гали церковній, в годині 12. вполудне. Проситься всіх членів на ті збори явитися. Контрольна комісія має здати справоздання з 1938 року. На річних зборах вибраноуряд той сам. Хто має приятелів, знайомих або дітей, котрі ще не є членами Союзу, хай приведе на збори і впише в члени У. Н. Союзу.— Михаїл Усик, секр. рек.

БАЛТІМОР, МД. Місячні збори Бр. св. Тройці, від. 320, відбудуться в неділю, 15. січня 1939, в годині 2. пополудні в гали У. Н. Дому, 3101 Одонел ул. Проситься всіх членів прийти на означений час, бо є важні справи до полагодження. Уряд вибрано на 1939 рік: П. Мармаш, предс.; Т. Тарас, заст.; Т. Захарчук, кас.; М. Дмитрів, заст.; Г. Шулька, секр.; Г. Іванович, заст.; контрольори: Т. Тара, Г. Іванович; опікуни хорих: М. Дмитрів, С. Кузик. — Уряд.

ЗІҐЛЕР, ІЛЛ. Мітінґ Бр. св. І. Хрестителя, від. 377, відбудеться в неділю, 15. січня в Мих. Олексяка, 6 Орчерд ул., в годині 1:30 попол. Кождий член має явитися на мітінґ. Маємо вибрати новий уряд на 1939 рік. Котрий член не прийде на той мітінґ, заплатить 50 ц. карн, а урядник $1.00. — Я. Меґилеч, предс.; С. Гнатишак, кас.; М. Олексяк, рек. секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. Річні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 146, відбулися дня 11. грудня. Вибрано новий уряд на рік 1939: М. Головчак, предс.; Д. Ферлей, рек. секр; С. Хомяк, фін. секр.; Т. Солодкий касієр; І. Бойко, Д. Липцан і П. Швайка, контрольна комісія; Г. Бугай, І. Шавінський і С. Мацевка, надзирателі хорих; Я. Мирищак і І. Дилас, прапорчики. Збори відбувати будуться в другу неділю по першім, найближчі 15. січня 1939. — П. Андрушків.

ДІТРОЙТ, МІШ. Місячні збори Тов. Запорозька Січ, від. 75, відбудуться у неділю, 15. січня, в 1. годині попол., у Народнім Домі на Мартин ул. Проситься членів прийти конечно на цей мітінґ, бо є багато спірав до полагодження. Напоминається довгуючих членів, щоби старались почасти сплатити свої довги, бо в противнім разі можуть бути суспендовані. Шановні члени, ви чули й бачили, що наш член помер випадковою смертю і так з нами усіма може бути. Похорон був дуже гарний, бо члени брали участь. На тім смітнім поході багато з вас прибіцяло, що тепер уже не будете зволікати, а таки упешете свою жену і діти у члени У. Н. Союзу, тож памятайте, щоби ви того не забули, бо справді ніхто не знає, де кого може спіткати та невмолиста доля. Проситься уписати свої діти й жінки на цих зборах. — П. Костирко, пред.; І. Слупецький, кас.; В. Тарас, секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. Річний мітінґ Бр. св. Арх. Михаїла, від. 142, відбувся 10. грудня. Уряд зістав вибраний як слідує: Я. Лещак, предс.; М. Мамчак, заст.; П. Остапчук, секр. фін.; В. Шевчук, секр. рек.; М. Марковіч, касієр; М. Гульник, заст.; контрольна комісія: Т. Бутинец, Д. Фортуна і І. Пілат; надзирателі хорих: Т. Яворський і С. Лабунський, тростіси: Е. Мамчак і Т. Маройка, реп. У. Н. Д. А. Поливчак; реп. Ц. К. Я. Лещак, П. Остапчук, Ю. Родзіняк. Мітінґи відбуваються в другу суботу по першім в У. Н. Домі 214 Фултон ул. — Я. Лещак, предс.; П. Остапчук, секр.; М. Маркович, касієр.

ЛИТЛ ФОЛС, Н. Й. Звичайні збори Тов. Запорозької Січи, від. 330, відбудуться в неділю, 15. січня в 2. годині пополудні в гали У. Н. Дому. Проситься членів явитися, бо є важні справи. Довгуючих членів напоминаємо, щоби вирівнали свої довги, бо інакше будуть суспендовані, бо далі так не може бути. На 1939 рік вибрано такий уряд: Ф. Скібінський, пред.; Д. Тимків, заст.; А. Шумлянський, кас.; М. Павловський, заст.; Н. Паламар, секр.; Й. Томський, заст.; В. Петришик і І. Погорецький, контрольори; П. Микуляк і І. Андрієшин, опікуни хорих.

РОМ, Н. Й. Місячні збори Бр. св. Михаїла, від. 121, відбудуться в неділю, 15. січня, в годині 2:30 пополудні в У. Н. Домі. Проситься всіх членів, щоби прибули на означений час, щоби одні члени не чекали на других, бо є важна справа до полагодження. Проситься тих членів, що довгують вирівнати свій довг, бо в противнім разі будуть суспендовані, щоби опісля не було нарікань на уряд. Бо уряд є змушений виконати ухвали, які ввійшли в життя на річних зборах. Уряд вибраний на 1939 рік як слідує; С. Свиредюк, предс.; М. Кізлик, заст.; Олекса Гадз, фін. секр.; С. Яворський, рек. секр.; М. Матвіец, касер; І. Лаврук, заст.; контрольори: М. Фалінський і П. Череватий; хорунжі: В. Чуйко і З. Фицик. — С. Свиредюк, предс.; М. Матвіец, кас.; О. Гадз, секретар.

АЛЕНТАВН, ПА. Місячні збори Бр. св. Арх. Михаїла, від. 147, відбудуться в неділю, 15. січня, на гали Парохіяльній, 803 Фронт ул., в 2. годині пополудні. Просимо членів прийти на означений час. Також просимо тих членів, що довгують за 1938 рік, виповнити свої вкладки, щоби не перетягати довгів зроку на рік. Також просимо тих членів, що не платять до братської каси, платити що місяця, бо в противнім разі будуть суспендовані. Родичі повинні памятати за своїх дітей і вписувати їх до своєї організації, що то наша будучність, бо як ми їх не впишемо замолоду, то старших буде тяжко записати. Тому молодіж від нас відходить. Ми повинні всі українці як один належати до такої організації як У. Н. Союз і бути зтого горді. — Й. Матковський, предс.; І. Рудакевич, касієр; І. Федорак, секретар.

КЛІВЛЕНД, О. Збори Тов. Сокіл, від. 336, відбудуться в неділю, 15. січня, в 1. годині пополудні. Проситься всіх членів, щоби були присутні на зборах конечно, бо буде звіт конт. комісії. Новий уряд на 1939. рік як слідує: Г. Кісіль, предс.; С.Постолюк, фін. секр.; Д. Загута, кас.; Т. Кальмук,, рек. секр.; конт. комісія: Г. Стефанек, І. Семенчук. — Тимко Кальмук, рек. секр.

ОЗОН ПАРК, Н. Й. Місячні збори Тов. Вільна Україна, від. 200, відбудуться в суботу, 14. січня, в годині 8. ввечір. Всі повинні бути присутні, бо буде читання справленого статута. передача урядування і присяга новому урядові, як також вибір 2 тростістів, після ухвали, яка зайшла в місяци грудню. Всі члени, котрі деклярували їх жертви на поміч Карпатській Україні, проситься передати, або переслати як найскорше на руки комітету, або котромунебудь урядникові відділу. — В. Цісик, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. На річних зборах Тов. Український Клюб Поступовий, від. 70., дня 29. грудня 1938. р., вибрано новий уряд на 1939 рік як слідує: Пилип Дмитриха, предс.; Антін Онисик, фін. секр.; Михайло Самоїл, кас.; Теодор Павлина, рек. секр.; контрольори: Стефан Костів і Іван Щур. Збори товариства будуть відбуватись в гали Українського Народного Дому, 181-83 Фліт стр., кожного місяця у вівторок по 10., так, як було дотепер. Уряд товариства просить членство, щоби старалися приєднувати своїх кревних і знайомих, щоби вписалися в члени нашого товариства і до У. Н. Союзу. Товариство Український Клюб Поступовий платить по $8 тижнево хорим членам запомоги, а в разі смерти члена $100 на похорон члена. Родичів проситься вписувати свої діти в члени У. Н. Союзу, бо в ньому є будучність для українських дітей. В справах товариства і У. Н. Союзу нашого відділу удавайтесь на адресу секретаря: Антін Онисик, 117 Lake St., Jersey City, N. J., або телефонуйте: Journal Sq. 2-4298. Наступний мітінґ буде в вівторок, 17. січня, в Укр. Нар. Домі.

ТЕОФІЛЬ ОЛЬШАНСЬКИЙ гербу ЯСТРУБЕЦЬ,
балетмайстер, який представить українську історію в БАЛЕТІ при участи танцюристів з Радіо Сити і з „Метрополітан Опери". Вистава під нагол.:
УКРАЇНСЬКА НІЧ
відбудеться в ЧЕТВЕР, 26. СІЧНЯ 1939., РОКУ
У МАНГАТТАН СЕНТЕР, 34 улиця і 8. Евеня, НЮ ЙОРК, Н. Й.
Ціни тікетів 75 — 55 — 35 центів, включаючи такс.

БРІДЖПОРТ, КОНН. Місячні збори Тов. Українська Січ, від. 59, відбудуться в суботу, 14. січня в годині 7:30 вечором в гали під церквою. Обовязком кождого члена й членкиці прибути на збори, вислухати справоздання контрольної комісії і уряду за минулий рік. Є багато справ до порішення, котрі залишилися з річних зборів задля браку часу. Пригадується членам, що довгують, нехай вирівнають свій довг. На будуче усі члени мають приносити місячні вкладки на збори, бо секретар не є колектором, щоби ходив по хатах і колектував. Також подається до відома, що новий уряд на 1939 рік зістав вибраний як слідує: М. Галькевич, предс.; Н. Варій, заст.; М. Шиманський, касієр; П. Слівінський, заст.; контрольна комісія: В. Кузів, М. Мандрона, Т. Красіцький; тростіси: М. Будник, Н. Варій, І. Глива, М. Галькевич; оглядачі хорих: І. Гошовський, М. Бойко і М. Будник. Збори будуть відбуватись що друга субота в місяці, в гали під церквою. 34 Біч улиця. — М. Галькевич, предс.; М. Шиманський, кас.; І. Глива, секр. Адреса секретаря: John Hlywa, 209 Willow St., Bridgeport, Conn.

РОВЕЙ, Н. ДЖ. Збори Тов. Згода, від. 294., відбудуться в суботу, 14. січня, в год. 8. ввечір, в гали церковній, де звичайно. Кожний член має прийти на збори й заплатити свої довги з милулого року, щоби їх не перетягати далі, бо годі рахунок здати, як має бути за минулий рік. Просимо членів прийти, бо маємо багато справ з минулого року до полагодження, бо на річних зборах годі було все полагодити. Просимо привести хоч по одному новому кандидатові, бо ще принимаємо без вступного як до Союзу, так до Товариства, старших і дітей. — Іван Король, предс.; С. Музика, кас.; Яків Салій, секр.

МАНВІЛ, Н. ДЖ. Місячні збори Тов. ім. Т. Шевченка, від. 349., відбудуться в неділю, 15. січня, в 2. годині, в Ліберти Гали, Проситься всіх членів прийти на збори, бо буде справоздання урядників і контр. комісії. На річних зборах вибрано уряд на 1939. рік такий: І. Шеґера, предс.; М. Семенюк, заст.; Д. Федина, кас.; Т. Філь, заст.; Ю. Ґеречка, рек. секр.; Н. Лісний, фін. секр.; Л. Мартинчук і П. Стрилець, контрольори; І. Шеґера і Анна Мартинчук, надз. хорих; М. Семенюк і Жидовський, прапорчики. — Н. Лісний, секр.

НЮ ЙОРК. Н. Й. Річні збори Тов. „Зоря", від. 69, відбулися дня 24. грудня 1938. По закінченню нарад для добра Тов. „Зоря", як і для У. Н. Союзу, вибрано новий уряд на 1939 рік. До уряду зістали вибрані як слідує: Й. Забавчук, предс.; В. Стецко, заст.; М. Ликтей, секр. фін.; І. Єдинак, заст.; Д. Крицун, касієр; І. Дмитрів, заст.; контрольори: Е. Парницький і І. Мартинець; тростіси: С. Назаревич і С. Слиса; опікуни хорих: І. Єдинак і І. Дмитрів; господар галі: М. Левко; отаман: І. Бобецький, мол.; прапощики: С. Кука і М. Бобик. збори тов. в 1939 будуть відбуватись що друга субота в місяці по першім в Карпатія Гали, 217-19 Іст 6 ул. Адреса фін. секр. є: Michael Lyktey, 1211 Simpson St., Bronx, N. Y.

ПЕРТ АМБОЙ Н. ДЖ. Подається до відома членів Тов. Запорозька Січ, від. 155, що галя мітінґова буде в неділю, 15. січня занята, так що місячний мітінґ відбудеться в пятницю, 13. січня, в годині 7:30 ввечір, в У. Н. Домі. Проситься всіх членів відділу, щоби прибули як найчисленніше, бо є важні справи до вирішення. Взивається довгуючих членів, щоби вирівнали свій довг, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Уряд.

КЛІВЛЕНД, О. Збори Бр. св. Вас. Великого, від. 364., відбудуться в неділю, 15. січня, зараз по Сл. Божій, в гали церковній. Тому, що справа дуже важна обовязком кождого члена бути на зброха. Пригадується довгуючих, щоб вирівняли свій довг: в противнім разі будуть суспендовані. Кожний член повинен заплатити свою вкладку на зборах, щоб можна вислати на час гроші до У. Н. Союзу. На 1939. рік вибрано уряд: Михаїл Бурко, предс.; Андрій Барбер, заст.; Стефан Кравчук, кас.; Петро Толочкевич, заст.; Іван Сподар, фін. секр.; Стефан Палівода, заст.; Йосиф Стойка, рек. секр.; Михаїл Сентій, заст.; Йосиф Тулай, Іван Кухта, Ст. Пашковський, контрольори; Іван Бец і Ст. Щерба, надзирателі хорих; Гр. Славута, Андрій Сербай, до прапорів; дел. до У. З. О.: О. Е. Малицький і Іван Сподар; до У. Н. Д.: Іван Кухта. Збори відбуваються що друга неділя в місяці. — Іван Сподар, секр.

БОСТОН, МАСС. Річні збори Тов. ім. Евг. Коновальця, від. 238., мали відбутися 24. грудня м. р., та не відбулись задля важних причин, а відбудуться, дня 15. січня 1939., в церковній гали, 136 Arlington St., зараз по відправі. Проситься всіх членів обовязково прибути на ці збори. Уряд здасть свій звіт за минулий рік своєї праці для Батька-Союзу. Рівнож буде вибір відділового уряду на цей рік. Є інші важні справи, які будуть обговорені для поступу нашого відділу. На цих зборах довідаетеся точно про розвій і працю нашого відділу. Кожний член повинен приєднати в цім році бодай одного члена до Союзу, а за це дістане нагороду. Члени, котрі довгують, повинні вирівняти свій довг. Члени, що живуть поза Бостоном, повинні хотяй раз врік приїхати на ці збори. Хто з нечленів бажає вписатись в члени Союзу, зволить прийти на збори. — Петро Мороз, гол.; Й. Бербелицький, кас.; Н. Давискиба, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Річні збори Тов. „Мир", від. 324., відбудуться в суботу, 14. січня, в домі Української Громади на 23. і Бравн, в 8. год. ввечір. На зборах будуть звіти за цілий рік і вибір уряду на 1939. рік. Кожний член на цих зборах повинен бути, вибором уряду заінтересуватися і як треба, також взяти урядництво. Помимо доброї волі членів і помимо позаплачуваних вкладок, бо довгу перенесено тільки $30, то всеж таки є ця хиба, що всі члени не приходять на збори і тим деморалізують інших, а урядникам відбирають охоту до ліпшої праці. Наше Товариство коли що почало, все довело до успіху і за ним є добра і мила слава. Тов. „Мир" все є при кожнім добрім ділі чи то тут, чи у старому краю. Тому треба, щоби й на будуче таким було. Треба всім належати, а належати, треба бути також на зборах. — О. Горохівський, предс.; Н. Бурак, кас.; Мих. Туркот, секр.

ЛУДЛОВ, МАСС. Збори Тов. ім. І. Франка, від. 253., відбудуться в суботу, 14. січня, в год. 7. вечором, на Українській Гали. На ці збори проситься всіх членів прибути на означений час, бо буде звіт всіх урядників з їх діяльности за 1938. рік, як також контр. ком. здасть фін. звіт за 1938. рік. Котрий член інтересується тов. справою, повинен прийти і вислухати справоздання контр. ком. Довгуючі члени, коли не вирівняють своїх довгів до 14. січня, будуть суспендовані. Проситься нових членів прибути і зложити присягу на вірність Тов. і У. Н. С. Вибрано уряд на 1939. р.: Павло Номин, предс.; Петро Павлів, кас.; І. Приступа, секр. рек. і фін.; І. Дибель і Т. Заячківський, прап.; М. Пукіш і П. Пилипів, контр.; Іл. Гнатів, надз. хорих.; А. Поплавський, опікун дітей. — В. Босик, предс.; П. Павлів, кас.; І. Приступа, секр.

АЙРОНДЕКВІТ, Н. Й. На річних зборах Тов. ім. Т. Шевченка, від. 289., дня 11. грудня, вибрано на 1939. рік такий уряд: Василь Гусар, предс.; Павло Архетко, заст.; Петро Дронь, кас.; Теодор Задорожний, заст.; Микола Головка, секр.; Іван Швець, заст.; Дмитро Коритко і Текля Гусар, надз. хорих. Наступні збори відбудуться в неділю, 15. січня в 2. годині пополудні, у т. Дроня, 229 Taft Ave. Проситься членів прибути на ті збори, бо маємо важні справи до полагодження. — Н. Головка, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. На річних зборах Бр. св. Василія, від. 339., дня 10. грудня, вибрано отсей уряд на 1939. рік: Іван Сорока стар., предс.; Іван Іваницин, заст.; Іван Сорока мол., кас.; Василь Мущинський, заст.; Олекса Діорка, секр.; Теодор Плавяник, заст.; контр. комісія: Іван Жмутин, Ілько Сорока, Андрій Хромяк і Григорій Лисюк; до прапорів: Теодор Плавяник і Іван Іваницин. Мітінґи мають відбуватись в другу суботу по першім, в домі Укр. Громади, 3322 Норт Лавренс ул. Наступні збори відбудуться в суботу, 14. січня 1939. року, в годині 7. ввечір, під повищою адресою. Проситься всіх членів прийти на збори на приписаний час, бо то є на самий укр. Новий Рік і в той вечір по зборах буде гарна несподіванка. Отже всі члени повинні бути присутні на зборах. Довгуючих членів просимо прийти і позмозі вирівняти свої вкладки, бо коли члени будуть легковажні за свої вкладки і про своє посмертне, то тим самим уряд буде мусіти таких членів суспендувати. Просимо кожного члена нашого відділу, що з початком 1939. року кожний член має уписати одного нового члена до У. Н. Союзу — але не за ласку, а за нагороду від У. Н. Союзу. По всякі інформації вдаватись до секретаря відділу. — Іван Сорока стар., предс.; Іван Сорока мол., кас.; Олекса Діорка, секр. (Alexander Diorka, 437 W. Westmoreland St., Philadelphia, Pa.)

ҐЛЕСТОНБУРҐ, КОНН. Річні збори Бр. св. І. Хрестителя, від. 138., відбудуться в неділю, 15. січня, в 2. годині пополудні, в гали церковній при Grove St. Просимо всіх членів зійтись точно на вищи означений час, а почуєте справоздання старих урядників, з їх діловодства за мин. рік, та своєю приявністю поможете вибрати новий уряд на біжучий рік. Хтоби з членів знав за нових кандидатів, просимо привести з собою на збори, а отримаєте за них нагороду, котру то платить У. Н. С. Неявившийся член буде підлягати карі, як приписує статут. — Петро Соляр, предс.; Денис Качмарик, кас.; Семен Кунікевич, секр.

КЛИФТОН ГАЙТС, ПА. Річні збори відділу 128. відбулися 18. грудня 1938., в домі У. Горожанського Клюбу. Зібрано вкладки від членів, старших і молодих, представлено книги і здано справоздання, котре всі члени радо приняли. Вибрано уряд на 1939: рік:. предс. Климко Лукащів; секр. Марія Дідух; кас. Іван Федірко. Хоча тут роботи йдуть слабо, а тут не було відділу У. Н. Союзу й багато молоді має інші асекурації, тепер зорґанізовано відділ У. Н. Союзу. Це всі дуже радо приняли до відома і ми маємо надію, що в короткім часі будуть всі, старші й молодші, належати до У. Н. Союзу. Збори відділу відбуваються точно що місяця в третю неділю, в У. Горож. Клюбі. Хто бажає бути членом або вписати дитину, то просимо повідомити секретаря віділу або прийти на збори. Вже довший час тому тут зорґанізовано Укр. Горож. Клюб, котрий дуже гарно розвивається і, як що року, так і тепер, помагає народнім справам. При Клюбі є також Жіноче Товариство, котре спільно працює і помагає своїми жертвами на укр. народні ціли. За це честь і слава жінкам, що відчувають народні потреби. Цього року з каси Укр. Гор. Клюбу дано на інвалідів $5, з каси Жіночого Товариства офіровано теж $5 і разом звідси вислано до Львова на інвалідів $10. — Марія Дідух, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Річний мітінґ Сестр. Рожд. Пресв. Богородиці, від. 36., відбудеться в неділю, 15. січня, в гали церковній, в годині 3. точно. Членкиці мають явитись на означений час, бо маємо багато справ до вирішення. Контр. комісія буде здавати справоздання за 1938. рік і також будуть інші справи. Тож явіться на річних зборах усі членкиці, як одна! Минулого місяця на річних зборах вибрано такий уряд на 1939. рік: Марія Гойсак, предс.; Катерина Олексин, заст.; Марія Ходак, секр.; Марія Відкович, заст.; Настасія Грицак, кас.; Настасія Озарів, заст.; Параня Росолоска, Настасія Восціховська і Христина Білецька, контрольорки; надзирательки хорих: Тацiянна Гарбуз і Явдокія Тимків; на Вест: Катерина Білей; до світла: Юстина Лиса, Марія Крик і Таціянна Базів; до прапору: Анна Стрілець і Анна Максимців; господиня галі Анна Хміляк.

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

Дня 29. грудня 1938. року помер у Шікаґо, Ілл., член Бр. св. Стефана, від. 221. У. Н. Союзу,

ІЛЛЯ ПЛИТЯК.

Похорон відбувся 2. січня 1939. р. при участі рідні, членів від. 221. У. Н. С., членів Стрілецького Гуртка, членів ОДВУ і членів МУН. З похоронного заведення відпроваджено тлінні останки до української греко-катол. церкви св. О. Николая, а з церкви на місце вічного спочинку.

Покійний родився в місті Лавочне, повіт Сколе, Західня Україна. Приїхав до Америки по українських змаганнях, в яких брав особисту участь у визволенню укр. народу. За час свого побуту в Америці помагав, як морально так і матеріяльно, українській справі, а навіть був готовий ще раз боротися за волю України, та смерть забрала нам щирого і правдивого укр. патріота.

Покійний лишив в смутку жену і двоє прибраних дітей, сина і дочку.

Вічна Йому память!

Т. Шпікула, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Місячні збори Жіночого Тов. Згода, від. 358., відбудуться в неділю, 15. січня, в 2. годині пополудні, в У. Н. Домі, 2255 W. 14th St. Проситься всіх членкиць прибути на збори. Новий уряд на 1939. рік: А. Гаврилюк, предс.; К. Ділай, заст.; Ст. Палівода, фін. секр.; К. Волянська, заст.; Б. Скоратко, кас.; З. Когут, заст.; А. Карась, рек. секр.; А. Жук, заст.; контрольна комісія: К. Мураль, Р. Слаба, М. Федик; делеґатки до Злуч. Орг.: М. Федик, А. Гавриляк. — Анна Карась, рек. секр.

ТАРЗАН І ЗАБОРОНЕНЕ МІСТО.

(6)

Вимірувши револьвер просто в груди Тарзанові, Атан Том поволі натискав на язичок револьверу з видимою ціллю положити Тарзана трупом. Це побачила Маґра і, не вагаючись, прискочила до Тома та миттю піднесла його руку вгору. Стріл випалив, але куля застрягла в стелі кімнати. „Ти не смієш убивати Ґреґорія", просичала вона притім до Тома.

Тарзан у першій хвилі відскочив на бік. Побачивши, що Маґра держить руку Тома, Тарзан уже хотів скочити на нього й обезвладнити його. Але Том з легкістю і зручністю кота відчинив двері і заки Тарзан зміг виконати свій плян, Том потягнув Маґру за руку і вони разом зникли. Довух Тарзана ще дійшло кілька слів проклонів Тома, звернених на адресу Маґри.

Тарзан не біг за ними, бо Том всетаки мав наладований револьвер. Він тільки притиснув двері й у ваганні застиг коло них. Йому було дивно, що за причину мала Маґра, коли рятувала його перед кулею Тома. Відхиливши поволі двері, Тарзан поглянув на коридор. Там не було нікого. Він пішов кілька кроків далі і зайшов до порожньої кімнати.

Довкруги була пустка. Він поглянув у бік і доглянув вихід на балькон. Там теж було порожньо, але відхилені двері зраджували, що туди втекли його напасники. Тарзан тепер рішив вернутися скоро до першої кімнати, в якій лежав напів притомний індіянин, та через нього вивідатись про все ближче. Але коли він там вернувся, побачив, що Ляль Таск зник також.